

Київський університет імені Бориса Грінченка
Історико-філософський факультет
Кафедра всесвітньої історії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ Олексій Жильцов
«_____» _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна історія країн регіону (Країни Далекого Сходу (Китай, Японія, Корея)

для студентів

спеціальності	032 Історія та археологія
освітнього рівня	перший (бакалаврський)
освітньої програми	032.00.01 «Історія та археологія»

Розробники: доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Київського університету імені Бориса Грінченка Саган Галина Василівна

Викладачі: доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Київського університету імені Бориса Грінченка Саган Галина Василівна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) _____

Протокол від 31.08. 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (І.В. Срібняк)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) _____

(назва освітньої програми)

____. ____ . 20__ р.

Гарант освітньої програми _____ (О.О. Салата)

(підпис)

Робочу програму перевірено

____. ____ . 20__ р.

Заступник директора/декана _____ (В.М. Завадський)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	3	
Семестр	5-6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – розуміння студентами значення та змісту соціальної історії країн Східної Азії (Китаю, Кореї та Японії) в історії Сходу та світовій цивілізації загалом.

Завдання:

Вправність мислення:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності і неповноту аргументації.

ЗК 3. Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань і стратегій/способів мислення.

ЗК 4. Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час.

Розвиненість рефлексії:

ЗК 5. Здатність відрізняти суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім.

ЗК 6. Критичність та самокритичність мислення.

ЗК 7. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань.

Інтелектуальна комунікація:

ЗК 8. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст та структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати.

ЗК 9. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості.

ЗК 10. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації.

ЗК 11. Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі.

ЗК 12. Відкритість, здатність сприймати і враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення, налаштованість на діалог, залучення у власні міркування висловлених слухних ідей.

ЗК 13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Мовно-текстологічна здатність:

ЗК 14. Аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї.

ЗК 15. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми.

ЗК 16. Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту.

ЗК 17. Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу іноземною, зокрема англійською мовою.

Особиста ціннісно-вольова налаштованість:

ЗК 18. Інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату й інших виявів недоброчесності.

ЗК 19. Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків.

ЗК 20. Здатність працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам.

ЗК 21. Здатність життєво й фахово реалізувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини не як засобу, а як цілі й цінності), що нерозривно поєднана з навичками критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства.

ЗК 22. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.

ФК 1. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності.

ФК 2. Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.

ФК 3. Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією.

ФК 4. Здатність спілкуватися державною мовою, рідною мовою та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих в фаховому середовищі; знати й вміти використовувати в професійних цілях давні мови.

ФК 5. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел й використання інформаційнопошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи та посилання на електронні ресурси.

ФК 6. Здатність виявляти і опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.) для реалізації науково-дослідних проектів.

ФК 7. Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних і археологічних джерел, зокрема, інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних.

ФК 8. Фахові знання та професійні навички роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини.

ФК 9. Усвідомлення особливостей розвитку людства у дописемний період його історії та володіння базовими принципами і навичками дослідження даного періоду на емпіричному й теоретичному рівнях.

ФК 10. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

ФК 11. Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію.

ФК 12. Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 13. Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів.

ФК 14. Знання правил археографічної, архівної та музейної роботи, принципів експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану.

3. Результати навчання за дисципліною

- ПРН 1. Знання найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу і людства загалом.
- ПРН 2. Знання основних тенденцій історичного розвитку в конкретні історичні періоди.
- ПРН 3. Знання наукової хронології, періодизації та характеристик основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії.
- ПРН 4. Знання основних підходів до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології.
- ПРН 5. Знання основних принципів і методів історичного пізнання.
- ПРН 6. Знання основних типів і видів історичних джерел.
- ПРН 7. Знання необхідного фактичного матеріалу для конкретного історичного дослідження.
- ПРН 8. Детальні знання про певний історичний період або проблему.
- ПРН 9. Розуміння і здатність інтерпретувати основні завдання історичної та археологічної науки.
- ПРН 10. Уміння з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них.
- ПРН 11. Уміння класифікувати історичні джерела з метою реалізації конкретних науково-дослідницьких проектів.
- ПРН 12. Уміння інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо);
- ПРН 13. Уміння обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів.
- ПРН 14. Здатність виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі.
- ПРН 15. Здатність оцінювати основні тенденції та особливості історичного розвитку людства у певні історичні періоди.
- ПРН 16. Здатність аналізувати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.
- ПРН 17. Здатність демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі.
- ПРН 18. Здатність організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.
- ПРН 19. Здатність планувати дослідницькі проекти з історії, археології, історіографії, джерелознавства, краєзнавства тощо.
- ПРН 20. Здатність застосовувати сучасні методики викладання історії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Соціальна історія Китаю							
Тема 1. Вступ до курсу «Соціальна історія регіону».	8	2	2				4
Тема 2. Особливі адміністративні райони Східної Азії.	7	2					5
Тема 3-4. Особливості соціальної історії Китаю	13	4	2	2			5
Модульний контроль	2						
Разом за змістовим модулем 1	30	8	4	2			14
Змістовий модуль 2. Соціальна історія Японії та Кореї							
Тема 5. Історіографія соціальної історії японців	13	2	4				7
Тема 6. Ментальні особливості японців	13	2	4				7
Тема 7. Культура, релігія та вірування в соціальній історії Японії	15	2	4	2			7
Тема 8. Соціальні норми поведінки японців	15	2	4	2			7
Тема 9. Особливості спілкування в Японії	15	2	4	2			7
Тема 10. Соціальна характеристика корейців	13	2	4				7
Модульний контроль	6						
Разом за змістовим модулем 2	90	12	24	6			42
Усього годин	120	20	28	8			56

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Соціальна історія Китаю

Лекційні заняття:

Лекція 1.

Вступ до курсу «Соціальна історія регіону».

Зміст і значення курсу «Соціальна історія Сходу». Соціальна історія як наукова дисципліна повинна давати відповіді на такі запитання: які соціальні процеси відбулися в історії людства, які соціальні групи існували в минулому, як змінювалось соціальне становище різних людей в різні історичні періоди в різних географічних регіонах. Дискурс і поява «Нової соціальної історії». Особливості соціальних процесів в країнах Східної Азії. Соціальна характеристика особливих адміністративних районів Східної Азії.

Лекція 2.

Спеціальні адміністративні райони Східної Азії.

Спеціальний адміністративний район Аоминь, скорочено Аоминь або Макао — особливий адміністративний район Китайської Народної Республіки, колишня колонія Португалії на невеличкому півострові в гирлі р. Сіцзяну (Південнокитайське море), передана Китаю в грудні 1999 в результаті деколонізації Португалії. Керується КНР на основі спеціальної міжнародної угоди. Особливий адміністративний район Гонконг (Сянган) або скорочено Гонконг (кит. 香港, сянган, «порт пахоців») — особливий адміністративний район Китайської Народної Республіки, колишня британська колонія на південному сході Китаю в Південно-Китайському морі. Гонконг розташований на острові Гонконг, включає півострів Цзюлун, багато інших островів, найбільший з них Лантау. Тайвань. Республіка Китай - держава з обмеженим міжнародним визнанням в Східній Азії. У першій половині ХХ ст. була однопартійною країною, визнаною міжнародною спільнотою, що мала юрисдикцію над материковим Китаєм; проте з другої половини століття є демократичною державою, що контролює лише острів Тайвань і ряд інших дрібних островів, хоча де-факто підтримує відносини з багатьма іноземними державами.

Лекція 3-4.

Особливості соціальної історії Китаю

Традиційна культура в повсякденному житті сучасних китайців. В даний час під впливом глобалізації будь-яка національна культура виявилася перед вибором: втратити незалежність і здатність до самореалізації або стати самостійним актором глобального процесу. Національна культура для китайців - це характерна для Китаю традиційна культура, яка є спадщиною китайської історії і історичною пам'яттю нації. З точки зору китайської соціології культури традиція - це історичні соціальні фактори, які володіють власними характеристиками і передаються з покоління в покоління. Китайський менталітет. Китайська писемність багато в чому сформувала китайський характер. По-перше, мова ізолював китайців від інших людей і за 5 тисяч років створила величезні відмінності між Китаєм і рештою світу. По-друге, існує залежність між письмовим китайською мовою і мисленням жителів цієї країни. Відмінність китайського менталітету від західного. Китайці відрізняються від жителів Заходу - за своїм світоглядом, поведінкою, реакціями, перевагами. Гендерне питання в сучасному Китаї. Китайські органи охорони здоров'я в січні 2015 р. назвали гендерний дисбаланс серед новонароджених "найбільш серйозним і тривалим" у світі.

Семінарські заняття:

Семінарське заняття № 1
Вступ до курсу «Соціальна історія регіону».

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Зміст і значення курсу «Соціальна історія Сходу».
2. «Нова соціальна історія».
3. Особливості соціальних процесів в країнах Східної Азії.
4. Соціальна характеристика особливих адміністративних районів Східної Азії.

Семінарське заняття № 2
Особливості соціальної історії Китаю

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Традиційна культура в повсякденному житті сучасних китайців
2. Китайський менталітет
3. Відмінність китайського менталітету від західного
4. Демографічна історія.
5. Гендерне питання в сучасному Китаї.
6. Історія освіти.
7. Історія праці.

Практичні заняття:

Практичне заняття № 1.
Особливості соціальної історії Китаю

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Основи етнічної історія.
2. Соціальні аспекти політичної історії країн регіону.
3. Соціальні аспекти військової історії країн регіону.
4. Історія міст і селищ в Китаї.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II
Соціальна історія Японії та Кореї

Лекційні заняття:

Лекція 5.
Історіографія соціальної історії японців

Перші відомості про японців містяться в китайських джерелах, що відносяться до I в. до н. е. - V ст. н. е. У VIII ст. з'являються японські хроніки, що представляють собою склепіння міфів і історичних переказів. Це «Кодзікі» («Записки давнини» - 712 м) і «Ніхон Сьокі», або «Ніхонгі» («Аннали Японії» - 720 м). Більшості західних авторів властива суб'єктивність в оцінці національної психології японців. При розгляді різних її сторін вони не завжди враховують соціально-економічні фактори, їх вплив на духовне життя японців. Однією з найбільш характерних в цьому плані робіт є вийшла в 1947 р книга американського етнографа Р. Бенедикт «Хризантема і меч». Багато шуму наробила свого часу книга Ісаї Бен-Дасаєв «Японці і євреї». Поява книги збіглося з бурхливими подіями на Японських островах. У листопаду 1970 покінчив життя самогубством Юкіо Місіма, письменник, який закликав до відродження японського самосвідомості, до військово-

фашистському перевороту і підкреслювали винятковість японської нації. Безсумнівний внесок у дослідження окремих сторін японського національного характеру вніс американський вчений японського походження Хадзіме Накамура своєю роботою «Спосіб мислення східних народів». Французький дослідник Р. Гійен в своїй книзі «Японія: третя велика» робить серйозний аналіз промислової і фінансової структур країни.

Лекція 6. Ментальні особливості японців

Працьовитість і пов'язане з ним ретельність у всіх сферах трудової діяльності - найважливіша риса японського національного характеру. Зрозуміло, ми не збираємося стверджувати, що, наприклад, німці, американці, англійці менш працелюбні. Однак працьовитість німця зовсім інше. Німець працює розмірено; економно, у нього все розраховано і передбачено. Японці віддаються праці самозабутньо, з насолодою. Притаманне японцям почуття прекрасного вони висловлюють і в процесі праці. Група - це об'єднання людей за різними ознаками, наприклад за віком, професією, статтю і т. Д. Соціальна психологія під групою розуміє таку освіту, в якому люди усвідомлюють свою приналежність до цього утворення, хоча міра і ступінь усвідомлення цієї приналежності може бути різною. Ввічливість, акуратність, терплячість, ощадливість, допитливість і інші близькі до них риси буденно-життєвого плану групуються навколо стрижневої риси - самовладання, що має найрізноманітніші відтінки. В Японії популярно вираз: «Самурай холодний, як його меч, хоча і не забуває вогню, в якому цей меч був викуваний». Психологічний образ сучасного японця, як і представника будь-якої іншої спільності, визначається особливостями національної культури, яка має велику стійкість до всіх змін в житті суспільства. Кожен в Японії є частиною групи. На першому місці йде сім'я, де дитина вчиться відданості, вірності цій групі, чіткому засвоєнню різниці між старшими і молодшими. У міру того як він дорослішає, сімейні навички поширюються на інші групи - школу, клуб, бізнес. У групі культивується конформізм, тобто слідування груповим нормам. Підліток, який порушив ці норми, піддається остракізму і неминуче виявляється моральним ізгоєм. Груповий конформізм присутній навіть у грі дітей. Дитина, схитрувати в ході будь-якої гри, автоматично взагалі позбавляється при такій системі можливості брати участь в цій грі.

Лекція 7. Культура, релігія та вірування в соціальній історії Японії

Основою для аналізу системи соціальної регуляції поведінки японців нам служить загально марксистське положення про соціальну сутність людини. К. Маркс писав: «Індивід є суспільна істота. Тому всякий прояв його життя - навіть якщо воно і не виступає в безпосередній формі колективного, скоєного спільно з іншими проявами життя, - є проявом і затвердженням суспільного життя».

В умовах соціальної діяльності людина вступає в складні відносини з іншими людьми. «Яка життєдіяльність індивідів, - підкреслювали К. Маркс і Ф. Енгельс, - такі і вони самі» Життєдіяльність і виражається в образі їхнього життя, саме в способі життя переломлюються економічні, політичні, ідеологічні і психологічні взаємини людей. Особливості японського способу життя багато в чому відкриваються через розуміння системи регуляції поведінки, що склалася в японській культурі. Релігійна традиція Японії дає нам ключ до пізнання багатьох сторін дійсності.

Лекція 8.

Соціальні норми поведінки японців

Поведінка людини обумовлено внутрішніми і зовнішніми чинниками. Внутрішні чинники - це мотиви поведінки, зовнішні - соціальні норми. Серед різноманіття соціальних норм виділяються норми внутрішньогрупового спілкування, норми міжгрупового спілкування і загальнонаціональні норми. Соціальні норми верст і різних соціальних груп суспільства залежать від положення в системі суспільного виробництва, соціальні норми сприяють виробленню спільних для даних верств або групи установок, цінностей, а в цілому формують свідомість представників соціальних груп.

Загальнонаціональні норми - це утворення передусім соціально-психологічні, вони формуються в процесі спілкування. Людина тієї чи іншої культури стає таким, спілкуючись з представниками своєї культури. Кожна культура має специфічні, тільки їй властиві загальнонаціональні норми. Серед таких норм в Японії виділяються насамперед норми гирі.

Правова система Японії виходить з гирі і спирається на його правила. Укладачі законів чітко віддають собі звіт в тому, що не слід вступати в протиріччя з нормами неписаних, але дуже строгих правил. Більшість японців недолюблює юридичні правові норми. Закон для них - синонім кийки. При згадці слова «закон» (хо) багатьох прямо пересмикує. У народі вважають, що від закону краще триматися подалі. Японська етика представляє собою синтез найдавніших поглядів, ідеалів, конфуціанства, буддизму і до певної міри християнства. Цей синтез відбивається в японському суспільній свідомості у вигляді специфічної доктрини до (Шляхи), в деякому сенсі ідентичному дао. За японськими поняттями, істинний Шлях виражається в любові до батьків, повагу до старших, дотриманні ланцюга ритуалів. Згідно японської традиції. Шлях знаходиться у людини під рукою, його не треба шукати на відстані. Звичай накладають печатку на всі сторони існування японців. Ними пронизано історія нації і життя будь-якого індивіда, вони проявляються всередині японського способу життя, в свята і в будні.

Лекція 9.

Особливості спілкування в Японії

Сфера і динаміка спілкування визначаються соціальними позиціями йдуть на спілкування, їх становищем в системі суспільних відносин. Класики марксизму неодноразово вказували на важливу роль спілкування в житті суспільства: «Розвиток індивіда обумовлено розвитком всіх інших індивідів, з якими він знаходиться в прямому чи непрямому спілкуванні ...». Сфера і динаміка спілкування визначаються соціальними позиціями йдуть на спілкування, їх становищем в системі суспільних відносин. Класики марксизму неодноразово вказували на важливу роль спілкування в житті суспільства: «Розвиток індивіда обумовлено розвитком всіх інших індивідів, з якими він знаходиться в прямому чи непрямому спілкуванні ...».

Лекція 10.

Соціальна характеристика корейців

У країні панує повна релігійна свобода. Влада прихильна до християнства. Перша протестантська громада була створена у 1884 р. У 1984 р. в країні було близько 30 тис. церков. Сеул (11 млн. нас.) на 40% християнське місто. У країні панує повна релігійна свобода. Влада прихильна до християнства. Перша протестантська громада була створена у 1884 р. У 1984 р. в країні було близько 30 тис. церков. Сеул (11 млн. нас.) на 40% християнське місто. Протягом багатьох століть корейський народ виробив самобутні культурні традиції. Високий рівень культури отримав свій відбиток вже в самих ранніх зразках корейського мистецтва.

Семінарські заняття:

Семінарське заняття № 3-4 Історіографія соціальної історії японців

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Історичні чинники формування соціальних стандартів японців.
2. Японці в дослідженнях західних вчених.
3. Японські дослідники про японський менталітет.
4. Аналіз однієї із книг про Японію:
 - Narootunian, Гарри . Беспокойство в истории: Современность, культурная практика, и вопрос о повседневной жизни. (2000).
 - Sansom, сэр Джордж Б. Япония, Короткие истории культуры. 1978. Интернет - издание
 - Александр Прасол. От Эдо до Токио и обратно. Культура, быт и нравы Японии эпохи Токугава (2012)
 - Арутюнов С. А. , Джарылгасинова Р. Ш. Япония: народ и культура (2014)
 - Горо Хани. Японская империя. История страны самураїв (2014)
 - Гутман, Аллен и Томпсон, Ли. Японский Спорт: История. (2001).
 - Дюмулен, Генрих. Дзен - буддизм: История. Том 2. Япония. (1989).
 - Кини, Дональд. Японская литература: Введение для западных читателей (1955)
 - Китагава Джозеф М. Религия в истории Японии. 1966.
 - Крейг, Альберт М .; Шивели, Дональд Х. Личность в истории японской (1995)
 - Лейтер, Сэмюэл Л. Кабуки Читатель: История и производительность. (2002).
 - Мейсон, Пенелопа. История японского искусства. (1993). 431 стр.
 - Мещеряков А. Н. Terra Nipponica: Среда обитания и среда воображения (2014)
 - Моррис, Иван. Мир Сияющего Prince: Суд Жизнь в Древней Японии (1964)
 - Моррис-Сузуки, Тесса. История японского экономической мысли (1991) интернет - издание
 - Мюнстерберга, Нуго. Искусство Японии: иллюстрированная история (1957)
 - Робертс, Лоранс РА словарь японских художников. Токио: 1976.
 - Сивер, Шарон Цветы в Соли: Начало женского сознания в современной Японии (1983)
 - Томиока Садатоси. Политическая стратегия Японии до начала войны (2016)
 - Хэнли, Сьюзен Б. и Козо Ямамуры. Экономические и демографические изменения в доиндустриальной Японии, 1600-1868 (1977)
 - Эрхарт, Г. Байрон. Японская Религия: единство и многообразие (1974).

Семінарське заняття № 5-6 Ментальні особливості японців

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Загальноетнічні риси японців.
2. Риси групової поведінки
3. Буденно-життєві риси
4. Японці в повсякденному житті
5. Соціалізація японців

Семінарське заняття № 7-8
Культура, релігія та вірування в соціальній історії Японії

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Релігія, боги, ідоли Японії
2. Народні вірування
3. Дзен в мистецтві
4. Ікебана
5. Чайна церемонія
6. Військово-спортивне мистецтво Японії

Семінарське заняття № 9-10
Соціальні норми поведінки японців

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Норми гри
2. Правові норми
3. Етичні норми
4. Харакірі
5. Дзэн в житті японця

Семінарське заняття № 11-12
Особливості спілкування в Японії

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Сприйняття людини людиною в спілкуванні
2. Взаємодія спілкуються
3. Особливості мовного спілкування
4. Конфіденційність в спілкуванні
5. Шаблони світовідчуття

Семінарське заняття № 13-14
Соціальна характеристика корейців

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Соціальна характеристика корейців
2. Статус жінки в Корейській Республіці і КНДР
3. Історія корейських міст
4. Традиції та звичаї корейського народу.
5. Корейські свята

Практичні заняття:

Практичне заняття № 2.

Культура, релігія та вірування в соціальній історії Японії

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Основні релігійні центри Японії.
2. Синтоїзм в щоденному житті японців
3. Особливості японської кухні
4. Житло японців: історія і сучасність
5. Місце японської культури в світовій мистецькій скарбниці.

Практичне заняття № 3.

Соціальні норми поведінки японців

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Обговорення соціальних норм поведінки японців на основі прочитаних книг та переглянутих фільмів.

Книги:

Харукі Муракамі. Погоня за вівцею (2007)
Харукі Муракамі. Хроніка Заводного Птаха (2009)
Рюноске Акутагава. Павутинка (2006)
Рюноске Акутагава . Усмішка богів (2008)
Ясунарі Кавабата. Сплячі красуні (2007)

Фільми:

Токійська повість
Дзвінок
Легенда про Нараяму
Похмурий самурай
Сім самураїв

Практичне заняття №4.

Особливості спілкування в Японії

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Обговорення особливостей спілкування японців на основі прочитаних книг та переглянутих фільмів.

Книги:

Харукі Муракамі. Погоня за вівцею (2007)
Харукі Муракамі. Хроніка Заводного Птаха (2009)
Рюноске Акутагава. Павутинка (2006)
Рюноске Акутагава. Усмішка богів (2008)
Ясунарі Кавабата. Сплячі красуні (2007)

Фільми:

Токійська повість
Дзвінок
Легенда про Нараяму
Похмурий самурай
Сім самураїв

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	4	4	6	6
Відвідування семінарських занять	1	2	12	12	12
Відвідування практичних занять	1	1	1	3	30
Робота на семінарському занятті	10	2	20	12	120
Робота на практичному занятті	10	1	10	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	6	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	3	75
Разом за змістовим модулем		87		303	
Максимальна кількість балів: 390					
Розрахунок коефіцієнта: $100/390 = 0,256$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1.			
1	Вступ. Вступ до курсу «Соціальна історія регіону».	4	5
2	Особливі адміністративні райони Східної Азії.	5	5
3	Особливості соціальної історії Китаю	5	5
Разом за змістовим модулем 1		14	15
Змістовий модуль 2.			
7	Історіографія соціальної історії японців	7	5
8	Ментальні особливості японців	7	5
9	Культура, релігія та вірування в соціальній історії Японії	7	5
10	Соціальні норми поведінки японців	7	5
11	Особливості спілкування в Японії	7	5
12	Соціальна характеристика корейців	7	5
Разом за змістовим модулем 2		42	30
Разом за семестр		56	45

6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова письмово-усна.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Письмові контрольні роботи зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

Оцінка	Критерії
20 – 25 БАЛІВ	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.
14 – 19 БАЛІВ	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки.
8 – 13 БАЛІВ	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0 – 7 БАЛІВ	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6.4.Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни.

6.6.Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Соціальна історія Китаю			Змістовий модуль 2. Соціальна історія Японії та Кореї					
Лекції (теми, бали)	Л.1 (1 б.)	Л.2-3 (2 б.)	Л.4-5 (2 б.)	Л.6 (1 б.)	Л. 7 (1 б.)	Л. 8 (1 б.)	Л.9 (1 б.)	Л.10 (1 б.)	
Семинарські заняття (теми, бали)	С.1 (11 б.)		С.2 (11 б.)	С.3-4 (22 б.)	С.5-6 (22 б.)	С.7-8 (22 б.)	С.9-10 (22 б.)	С.11-12 (22 б.)	С.13-14 (22 б.)
Практичні заняття (теми, бали)			Пр.1 (11 б.)		Пр.2 (11 б.)	Пр.3 (11 б.)	Пр.4 (11 б.)		
СР (бали)	15			30					
Модульний контроль (бали)	Модульна контрольна робота – 25			Модульна контрольна робота – 25	Модульна контрольна робота – 25		Модульна контрольна робота – 25		
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік								

8.Рекомендована література

Основна

1. Арташкина Т.А., Цзя Хуэйминь. Традиционная культура в повседневной жизни современных китайцев Artashkina, T. A., Jia Huimin. Traditions and culture in daily life of the chinese ISSN 2224-1841 (печатный) Īđĩđāññēĩfāēũĩfā ĩđđāđĩđāĩēđ ħ ñĩđđāĩđĩđĩđ ĩēđđā. 2018. Т. 8, №1 ISSN 2224-1841 (print) Professional education in the modern world, 2018, vol. 8, no. 1 — 1606 —
2. Арутюнов С. А. , Джарылгасинова Р. Ш. Япония: народ и культура (2014)
3. Васильев Л.С. История Востока. - В 2т. - М., 1998.
4. Иштугина Ю.А. Проблемы нравственного воспитания в КНР: традиция и современность // Известия Восточного института. 2015. № 2(26). С. 60–64.
5. История стран Азии и Африки в средние века // Ред. Ф.М.Ацамба, З.Г.Лапина, М.С.Мейер. - В 2т. - М., 1987.
6. Рубель В.А. Історія середньовічного Сходу: Курс лекцій. - К., 1997, 2002.
7. Рубель В.А. Історія середньовічного Сходу. Тематична хрестоматія. - К., 2000.
8. Алаев Л.Б. Опыт типологии средневековых обществ Азии // Типы общественных отношений на Востоке в средние века. - М., 1982.
9. Буддизм, государство и общество в странах Центральной и Восточной Азии в средние века. - М., 1982.
10. Васильев Л.С. История религий Востока. - М., 1988.

Додаткова

11. Гумилев Л.Н География этноса в исторический период. - Л., 1990.
12. Дьяконов И.М. Пути истории. От древнейшего человека до наших дней. - М., 1994.
13. Шаревская Б.И. Старые и новые религии Тропической и Южной Африки. - М., 1964.
14. Иванов Н. Османское завоевание арабских стран. 1516-1574 гг.-М.:Вост.лит-ра,2001.-287с.
15. Dore, RP аспекты социальных изменений в современной Японии (1971)
16. Duus, Питер, изд. Японское Открытие Америки: Краткая история с документами. (1997). 226 с.
17. Narootunian, Гарри . Беспокойство в истории: Современность, культурная практика, и вопрос о повседневной жизни. (2000). 182 стр.
18. Kuitert, Wybe. Темы в истории японского садового искусства (2002). 283 стр.
19. Sansom, сэр Джордж Б. Япония, Короткие истории культуры. 1978. Интернет - издание
20. Tomonura, Хитоми; Walthall, Энн; и Харуко, Wakita. Женщины и класс в истории Японии (1999).
21. Абрамова Н.А., Морозова В.С. Некоторые категории традиционной китайской культуры в современных интерпретациях: ценностный аспект // Вестник Забайкальского государственного университета (Вестник ЧитГУ).— 2007. № 2(43). С. 114–120.
22. Александр Прасол. От Эдо до Токио и обратно. Культура, быт и нравы Японии эпохи Токугава (2012)
23. Бокщанин А.А., Непомнин О.Е. Лики Срединного царства: занимательные и познавательные сюжеты средневековой Истории Китая. М.: Восточная литература, 2002. 430 с.
24. Вакабаяши, Боб Tadashi. Современная японская мысль. (1998). 403 стр. Выдержка и текстовый поиск
25. Варлей, Пол Херберт. Японская культура: 4 - е издание. Гонолулу, 2000.
26. Воробьев А.Н. Проблемы методологии исследования традиционного китайского календаря // Человек и духовная культура Востока. Вып. 2: альманах / отв. ред. А.Е. Лукьянов. М.: Огни, 2003. С. 123–146.
27. Горо Хани. Японская империя. История страны самураїв (2014)
28. Гутман, Аллен и Томпсон, Ли. Японский Спорт: История. (2001). 368 с.
29. Дацышен В.Г. Христианство в Китае: история и современность. М.: Научно-образовательный форум по международным отношениям, 2007. 240 с.

30. Дун Жань. Концепт «свадьба» в китайской и русской лингвокультурах (на материале дефинитивного эксперимента) // Известия Волгоградского государственного педагогического университета. 2009. № 2. С. 178–181.
31. Дюмулен, Генрих. Дзен - буддизм: История. Том 2. Япония. (1989). 509 стр.
32. Кини, Дональд. Японская литература: Введение для западных читателей (1955)
33. Китагава Джозеф М. Религия в истории Японии. 1966.
34. Кобзев А.И. Философия китайского неоконфуцианства. М.: Восточная литература, 2002. 606 с.
35. Коновалова Ю.О., Симакова М.В., Соловьева Д.П. Китайский национальный характер и этнические стереотипы // Территория новых возможностей. Вестник Владивостокского государственного университета экономики и сервиса. 2014. № 2(25). С. 110–115.
36. Крейг, Альберт М. ; Шивели, Дональд Х. Личность в истории японской (1995)
37. Лейтер, Сэмюэл Л. Кабуки Читатель: История и производительность. (2002). 430 стр.
38. Ли Су. Этнокультурные традиции и современный китайский свадебный костюм // Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена. 2010. № 123. С. 170–173.
39. Ли Юецзяо. Формирование лингвокультурологической компетенции китайских студентов-филологов на материале ассоциативно-вербального поля «цветы» // Мир науки, культуры, образования. 2014. № 2(45). С. 14–15.
40. Лисевич И.С. Мозаика древнекитайской культуры: избранное. М.: Восточная литература, 2010. 446 с.
41. Малявин В.В. Китай управляемый: старый добрый менеджмент. М.: Европа, 2005. 303 с.
42. Малявин В.В. Китайская цивилизация. М.: Дизайн. Информ. картогр., 2001. 627 с.
43. Мейсон, Пенелопа. История японского искусства. (1993). 431 стр.
44. Мещеряков А. Н. Terra Nirronica: Среда обитания и среда воображения (2014)
45. Моррис, Иван. Мир Сияющего Prince: Суд Жизнь в Древней Японии (1964)
46. Моррис-Сузуки, Тесса. История японского экономической мысли (1991) интернет - издание
47. Мюнстерберга, Нуго. Искусство Японии: иллюстрированная история (1957)
48. Мясников В.С. Империя Цин и Русское государство в XVII веке. М.: Наука, 1980. 312 с.
49. Мясников В.С. Квадратура китайского круга: избр. ст.: в 2 кн. М.: Восточная литература, 2006. Кн. 1. 547 с. Кн. 2. 621 с.
50. Парфенова Ю.В. Конфуцианство. Даосизм: от А до Я. М.: АСТ, Восток – Запад, 2007. 307 с.
51. Полякова Е.А. Цветовая символика Китая: лингвокультурологический аспект // Международный научно-исследовательский журнал. 2015. № 10–5(41). С. 89–90.
52. Поршнева Е.Б. Религиозные движения позднесредневекового Китая. Проблемы идеологии. М.: Наука, 1991. 220 с.
53. Робертс, Лоранс РА словарь японских художников. Токио: 1976.
54. Рысаков А.С. Конфуцианство как духовная традиция // Вестник Русской христианской гуманитарной академии. 2009. Т. 10, № 3. С. 120–130.
55. Рябченко Н.П. XVIII съезд КПК о курсе дальнейшего развития Китая // Китай в процессе модернизации государства и общества (к итогам XVIII съезда КПК) (по материалам круглого стола). 2013. № 28(226). С. 3–7.
56. Сивер, Шарон Цветы в Соли: Начало женского сознания в современной Японии (1983)
57. Титаренко М.Л. Геополитическое значение Дальнего Востока. Россия, Китай и другие страны Азии. М.: Памятники исторической мысли, 2008. 624 с.
58. Томиока Садатоси. Политическая стратегия Японии до начала войны (2016)
59. Торчинов Е.А. Даосские практики. СПб.: Петербургское востоковедение, 2001. 315 с.
60. Хабдаева А.К. Буддизм и конфуцианство в духовной культуре Китая: проблемы диалога двух традиций // Вестник Бурятского государственного университета. 2013. № 6. С. 142–146.
61. Хэнли, Сьюзен Б. и Козо Ямамуры. Экономические и демографические изменения в доиндустриальной Японии, 1600-1868 (1977)

62. Чернильница, Изольда. Новая история японского кино: Век повествовательного кино. (2005). 452 стр.
63. Эрхарт, Г. Байрон. Японская Религия: единство и многообразие (1974).

Інформаційні ресурси

64. [Восточная литература](#)
65. <http://www.vostlit.info/>
66. [Бібліотека по історії країн Азії та Африки](#)
67. <http://www.orientbgu.narod.ru/bibliot.htm>
68. [Китай у XVI – XVII ст.](#)
69. <http://www.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000029/st026.shtml>
70. [История Японии](#)
71. <http://www.samurai3000.narod.ru/Jpan/edo.htm>
72. [История Великой Степи](#)